

10 Odvisniki – stavčni členi v obliki stavkov

1. ... Kadar mačke ni doma, miši plešejo.

Kakor si boš postlal, tako boš spal.

Kdor prej pride, prej melje.

Kar seješ, žanješ.

Kdaj plešejo?

Kako boš spal?

Kdo ali kaj melje?

Koga ali kaj žanješ?

glavnega, različno

V vlogi prislovnega določila.

V vlogi prislovnega določila.

V vlogi osebkaka.

V vlogi predmeta.

2. Odvisniki so stavčni členi v obliki stavkov.

Z znanjem o stavčnih členih.

Osebkov odvisnik

1. Kdor visoko leta, nizko pade.

Kdor seje veter, bo žel vihar.

Kar iz srca pride, k srcu gre.

... Kdo ali kaj pade?

Kdo ali kaj bo žel?

Kdo ali kaj gre?

Kdo ali kaj

O vršilcu dejanja iz glavnega stavka.

2.

Osebka.

S stavkom Kdor je bolan.

Osebkov.

3. osebka, osebkov, kdo ali kaj

4. Zmagovalec bo dobil lep pokal. Kdor bo zmagal, bo dobil lep pokal.

Pogumnež naj zapleše prvi. Kdor je pogumen, naj zapleše prvi.

Zaspanec je dolgočasen. Kdor je zaspan, je dolgočasen.

Razgrajač naj se umiri. Kdor razgraja, naj se umiri.

V osebkov odvisnik. Vejico. Vejica stoji med odvisnikom in glavnim stavkom.

5. Kdor je star sedemdeset let, ima popust. Sedemdesetletnik ima popust.

Kdor nerga, ni priljubljen med ljudmi. Nergač ni priljubljen med ljudmi.

Kdor je duhovit, je po navadi tudi ustvarjalen. Duhovitež je po navadi tudi ustvarjalen.

6. ... Z navadnim osebkom. Ker je ena sama beseda.

7. **Veseli me**, da si se tako odločil. Veseli me tvoja odločitev.

Zanima me, koliko stane gorsko kolo. Zanima me cena gorskega kolesa.

Nenavadno je, kako se obnašaš. Nenavadno je tvoje obnašanje.

Zanima nas, kaj menite o tem. Zanima nas vaše mnenje o tem.

V osebek. Osebkov.

ZAPIS SNOVI V ZVEZEK (JEZIKOVNI POUK):

OSEBKOV ODVISNIK

Vprašalnica: **Kdo ali kaj? + povedek glavnega stavka**

Vezniške besede: **kdor, kar, da, kako ...**

Primer:

Kdor je len, ni naredil domače naloge.

os. odv.

gl. st.

Kdo (ali kaj) ni naredil domače naloge?

Kdor je len. (osebkov odvisnik)

(Med glavnim in odvisnim stavkom vedno postavimo **vejico!**)

Pretvorba osebkovega odvisnika v osebek:

Lenuh ni naredil domače naloge.

(**Ni vejice**, saj gre za enostavno poved!)